

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. C. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

DECIZIE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

Examinând recursul declarat de către Holban Andrei, reprezentat de avocatul Bejan Sergiu,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Bujeacu Nina împotriva Holban Andrei cu privire la încasarea contravalorii cotei-părți din bunul imobil,

împotriva încheierii din 09 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Holban Andrei împotriva hotărârii din 25 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă:

La 22 iunie 2017, Bujeacu Nina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Holban Andrei cu privire la încasarea contravalorii cotei-părți din bunul imobil, cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), acțiunea a fost admisă.

La 08 octombrie 2020, Holban Andrei a declarat cerere de apel nemotivată, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea înaintată de Holban Andrei privind repunerea în termenul de declarare a cererii de apel, s-a repus Holban Andrei în termenul de înaintare a cererii de apel, s-a ridicat de la examinare în ordine de apel cauza civilă și a fost restituită în Judecătoria Chișinău (sediul Centru), pentru întocmirea hotărârii integrale.

Drept urmare redactării hotărârii integrale și remiterii cauzei în adresa Curții de Apel Chișinău, prin încheierea din 08 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a comunicat apelantului Holban Andrei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate întocmită în conformitate cu exigențele legii și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 3268,13 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

Prin încheierea din 09 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Holban Andrei împotriva hotărârii din 25 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

La 15 octombrie 2021, Holban Andrei, reprezentat de avocatul Bejan Sergiu, a declarat recurs împotriva încheierii din 09 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu trimiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului în fond.

În motivarea recursului a invocat că avocații beneficiază potrivit legii de concediu anual, drept de care și s-a folosit, fiind în concediu anual de odihnă în perioada 29 iulie 2021 – 01 septembrie 2021. Mai mult, în timpul concediului s-a aflat peste hotarele țării în perioada 30 iulie 2021 – 11 august 2021, iar încheierea instanței de apel a recepționat-o la 17 august 2021, expediind la adresa electronică a instanței de apel un mesaj în acest sens, dar și dispoziția din 22 iulie 2021 privind aflarea lui în concediu. Ulterior revenirii la serviciu, la 09 septembrie 2021, a depus cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, anexând la fel o cerere de prelungire a termenului de procedură.

La 22 noiembrie 2021, Bujeacu Nina a depus o referință la recursul declarat de către Holban Andrei, solicitând respingerea acestuia.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată 09 septembrie 2021, expedită părților la 18 octombrie 2021, fără a se cunoaște cu certitudine data recepționării acesteia de către recurent. Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs, referință, și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Holban Andrei, reprezentat de avocatul Bejan Sergiu, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

În corespundere cu art. 100 alin. (1) al Codului de procedură civilă, actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, iar conform art. 110 al aceleiași legi, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 al Codului de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin prisma normelor de drept citate, raportate la înscrisurile speței, Colegiul constată că, Holban Andrei depunând cerere de apel, avea obligația ca această cerere să corespundă exigențelor legii, obligație indicată atât în încheierea instanței de apel, cât și stabilită expres de legea procesuală.

Astfel, prevederile art. 365 al Codului de procedură civilă impun oricare cerere de apel cu niște condiții de formă și conținut, care și în lipsa indicației instanței de apel, urmează a fi respectate de orice justițiabil.

Colegiul din materialele cauzei reține că încheierea instanței de apel din 08 iulie 2021, prin care nu s-a dat curs apelului declarat de către Holban Andrei, a fost expedită la adresa electronică a avocatului Bejan Sergiu, abia la 28 iulie 2021, ora 21:19, iar din 29 iulie și până la 01 septembrie 2021, avocatul ales de Holban Andrei se afla în concediu, inclusiv în afara țării.

Totuși, la 17 august 2021, avocatul Bejan Sergiu, la fel prin poșta electronică, a confirmat recepționarea încheierii instanței de apel din 08 iulie 2021, expediind și o copie a dispoziției din 22 iulie 2021 privind aflarea lui în concediu.

Instanța de recurs, raportând circumstanțele cauzei la normele de drept

aplicabile speței, apreciază critic poziția recurentului potrivit căreia aflarea avocatului Bejan Sergiu în concediu instituie prezumția prelungirii termenului de procedură stabilit de instanța de judecată. În acest sens se reiterează că, potrivit art. 115 al Codului de procedură civilă, *la cererea participanților la proces interesați*, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată, or în interiorul termenului acordat pentru înlăturarea neajunsurilor nici Holban Andrei, nici avocatul ales Bejan Sergiu nu au solicitat instanței prelungirea termenului de înlăturare neajunsurilor. Simpla expediere în adresa instanței a dispoziției privind aflarea în concediu a avocatului nu poate echivala cu o cerere de prelungire a termenului de procedură, lipsind de fapt manifestarea de voință (solicitarea).

Prezentarea unei astfel de cereri, abia la 09 septembrie 2021, odată cu înlăturarea neajunsurilor este inoportună deoarece la acel moment termenul de procedură a fost expirat. În pofida constatărilor instanței de apel cu privire la momentul recepționării încheierii din 08 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cert este faptul că cel târziu la 17 august 2021, avocatul Bejan Sergiu a aflat despre obligațiile procesuale și termenul impus de instanță.

În fine, Colegiul trage concluzia că, instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și i-a comunicat lui Holban Andrei, prin intermediul reprezentantului său, încheierea prin care nu s-a dat curs apelului. În continuare, fără dubii că avocatul ales dispune de suficiente cunoștințe profesionale de a acționa prompt în vederea apărării intereselor clienților săi, acesta urma să întreprindă măsuri necesare pentru a nu permite scurgerea ineficientă a termenului de procedură acordat.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, Holban Andrei și avocatul acestuia urmau să depună cererea de apel în conformitate cu exigențele legii precum și să înlătore neajunsurile stipulate în termenul și modul stabilit de lege, iar în cazul imposibilității să întreprindă măsurile procesuale prevăzute de lege.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o

instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, *Tinnelly & Sons Ltd and Others* și *McElduff and Others vs. the United Kingdom*, hotărârea din 10 iulie 1998).

În baza celor constatate, Colegiul notează că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația în care nu a fost efectuată înlăturarea neajunsurilor stabilite, iar soluția instanței de restituire a apelului nu poate fi privită, în principiu, ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul apreciază recursul declarat de Holban Andrei, reprezentat de avocatul Bejan Sergiu, ca unul neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii din 09 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Holban Andrei, reprezentat de avocatul Bejan Sergiu.

Se menține încheierea din 09 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bujeacu Nina împotriva Holban Andrei cu privire la încasarea contravalorii cotei-părți din bunul imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru